

LO TEATRO CATALA

PERIODICH INDEPENDENT

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS

Destinat principalment á fomentar lo progrés é interesses del Teatro de Catalunya

PREUS PER SUSCRIPCIÓ

En Barcelona 1'00 peseta trimestre.
Fora. . . . 1'50 " " "
Artistes extranjers, 25 pesetas 1' any.

ULTRAMAR

Semestre... 7 pesetas
Un any..... 12 "

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. . . . 10 céntims
Id. atrassat . . . 15 "

AVIS

Acabem de rébrer la següent carta de la Presidencia de 'l Jurat de 'l Certamen festiu iterari:

"Srs. Propietari y Director de Lo TEATRO CATALA.

Molts Srs. meus: Tota vegada que encara no ha surtit lo número de son acreditat periódich corresponent á 'l dijous últim y finint diumenge 27, lo plasso improrrogable péra la admissió de composicions á 'l Certamen festiu literari, crech que sería convenient aplassar la publicació de dit número fins dilluns, á fi de poderhi inclóurer tots los treballs que 's rebin fins á 'l día 27.

No dupto que tindrán en compte la consideració exposada, que ha de servir de garantia á 'ls autors de las composicions presentadas dintre de 'l plasso improrrogable.

Ab aquet motiu s' ofereix de vostés atent

S. S. Q. S. M. B.

Lo President de 'l Jurat,

Felip Ferrer y Figuerola.

A conseqüencia de dita manifestació, los senyors propietari y Director, atenent á la delicadesa á que obeeix y á fi de que 'ls autors sápigam que després de 'l plasso fixat no será admés cap treball, han resolt que 'l número de 'l día 24 se publiqui avuy.

CERTAMEN FESTIU LITERARI

Composicions rebudas.—Núm. 35. UNA SERENATA. Lema; *Beute aquest ou!*

Núm. 36.—REVISTA GENERAL. Lema; *Bon fibló!*

Núm. 37.—UN DE TANTS. Lema; *De 'l natural.*

Núm. 38.—L' HOME DE 'L SIGLE. Lema; *Vergonya!*

Núm. 39.—LO FUMAR. Lema; *Fumant las penas se 'n van.*

Núm. 40.—LO BORNÍ. Lema; *Los cantis de Vilafranca.*

Núm. 41.—UN TIPO. Lema; *Vóltal!*

Núm. 42.—UN TORERO. Lema; *Me zobra toro.*

Núm. 43.—LO PRIMER ESPASA. Lema; *Olé!*

Núm. 44.—FANTASIA. Lema; *No es un dit; es un cigarro.*

Núm. 45.—FILOMENA. Lema; *Declaració.*

Núm. 46.—MESTRE JORDI. Lema; *Lo ferrer de tall.*

Núm. 47.—LAS DELICIAS DE 'L FUMAR. Lema; *Que tot es fum en la vida.*

Núm. 48.—UN TORERO. Lema; *Croquis á la ploma.*

Núm. 49.—ES UN TORERO. Lema; *Vóltal!*

Núm. 50.—D' AHI A AVUY. Lema; *Bárbaros!*

Núm. 51.—LO TEATRO CATALA. Lema; *Scrafi Pitarra.*

Núm. 52.—MELANGÍA. Lema; *A tú.*

Núm. 53.—UN TIPO EPIDÉMICH. Lema; *Gloria agualida.*

Núm. 54.—SERENATA. Lema; *Escolta.*

Núm. 55.—JO MATEIX. Lema; *Rapé.*

Núm. 56.—LO TORERO. Lema; *Be 's mereix trenta versos.*

Núm. 57.—¡AY, AY! Lema; *¿Xisms?e*

Núm. 58.—EMOCIONS D' UN AUTOR. Lema; *Agonía.*

Núm. 59.—LO BARÓ DE STA. AGNÉS. Lema; *Tota la seva taleyá es que dinant lo rey reya.*

Núm. 60.—LOS SABIS. Lema; *Realitat*

Núm. 61.—LO FUMADOR GORRERO. Lema; *Humor, frescura y tranquilidad.*

Núm. 62.—SERENATA. Lema; *Pe l' Sant d' ella*

Núm. 63.—LO TEATRO CATALÁ. Lema; *Catalunya y avant.*

Lo President de 'l Jurat, Felip Ferrer.—Lo Secretari, Jaume Roig Cordomí.

Ampliació de progràma

La experiència 'ns ha demostrat que Lo TEATRO CATALÁ, necessita fa ja algún temps augmentar la importància que ha lograt en Catalunya, per mes que aixó pesi á alguns *sabis* de nostra regió.

Ab lo propòsit, donchs, de no deixar pérdrer la oportunitat de donarli més vida de la que, gràcia á Déu, ha arribat á obtenir fins avuy, y acceptant la cooperació de varios amichs, vérs catalanistas, ha estat fácil cosa la formació d' una societat que d' ara en avant s' encarregarà de la publicació de l setmanari, introduhinthi diverses innovacions y milloras que responen perfectament á 'l fi á que Lo TEATRO CATALÁ 's dirijeis desde son primer programa.

Aixó vól dir que, confirmant lo nom de 'l periódich, nostre cuidado será com fins ara defensar y enlayrar ab interés la escena regional, continuant ocupantnos també de literatura, d' art y d' altres assumptos que nostres lectors veuen ab gust y per algun de 'ls quals hem rebut enhorabonas en moltes ocasions de part de personas imparcials é ilustradas que han comprés que no 's desmenteix en nostras planas la primera condició de nostre lema; aixó es, la independència, tant per lo que 's relaciona ab l' art on sos diferents aspectes, com en quan té que véurer ab la causa catalanista, tan malmesa per certs catalans que pensan ó diuen ser la plana major de 'l sentiment mes patriòtich que alenta en lo cor de tots los bons fills de Catalunya.

Nosaltres que avuy més qu' ahí veyem necessària la unitat d' idees en aquet punt, no podem desatèndrer en las columnas de nostre periódich l' estudi de lo que interessa á 'l avenir de la terra ahont tenim los recorts de nostra infantesa, ahont hem sentit l' amor filial, lo carinyo d' espós, lo amor de pare; d' aquesta terra ahont descansan los restos de nostres ascendents y ahont hem passat tota nostra existencia, fent náixer aixó una arrelada forsa en nostre sér, que 'ns fa estar orgullosos de, en ella haver vist la llum primera.

Lo catalanisme ha arribat á un estat que necessita qui defensi en la premsa la causa regionalista ab sensatés diferent de la que inspira sos actes pura y exclusivament en la pràctica de 'l projecte de Constitució aprobat en Mauresa que, de prosperar sense radicals esmenas, arribaria a perjudicar més aviat de lo que molts creuen, la sort de la patria catalana. Poch ó molt hem parlat ja de la qüestió distintas voltas. Los defensors de la mal anomenada *Unió Catalanista* y de *La Lliga*, públicament han aparentat desatèndrer nostre parer y nó ferne cas, si be no ha faltat qui

privadement, pera surtir á la defensa de certs *personaljes* de ca 'l Alabau, ha arribat fins á escriure 'ns, á falta de rahons, grossers insults, contrarrestats ab satisfacció nostra, per espontànies felicitacions de regionalistas imparcials.

La experiència, per lo tant,—com hem sentat al comensar—exijeix que á 'l fer reformas, dediqui Lo TEATRO CATALÁ molta atenció á la causa de la patria.

No deixaren desatesa aquesta missió, considerant per altra part que en la premsa catalana no está gayre representada la doctrina que sustentan molts mils regionalistas desde alguns anys á aquesta part.

Veus aquí, donchs, porque d' aquí en en avant será mes constant lo cuidado que pensem dedicar á la qüestió regional.

A mes introduhirem en lo periódich una secció de polèmica, en la que 's publicarán treballs que envihin los escriptors, encara que en política, art, ó literatura sigan contraris á las idees de la Redacció. D' aquesta manera, á 'l rebátrr aquesta t' ls articles, ó á 'l refutarse en ells nostras opinions, lo lector podrá formar mes cabal concepte de 'l assumpto, sense véurers obligat á llegi 'ls escrits oposats en dos publicacions distintas. Aquesta innovació, si 'ls escriptors l' aprofitan, será sens dupte de excelents resultats.

Los assumptos municipals serán també objecte á que dedicarem nostre cuidado, per l' interés gran que tenen per nostra capital.

L' amenitat de 'l text augmentará ab la inserció d' articles de caràcter festiu, originals de reputats escriptors, en quals articles intercalarem vinetas sempre que l' assumpto ho requereixi.

La col·laboració será escrupulosament triada y alternará ab versos de distingits poetas; y posarem, mes sovint que fins avuy, retratos de celebritats catalanas ó de distingits artistas; anyadint á la secció de repertori de fora revistes de Madrid y de Paris, ahont tenim ja entusiastas corresponents.

A fi de donar cabuda á tan original sense desatendre 'ls estrenos y la part de discussió, augmentarem lo número de planas sempre que convinga, y en obsequi á nostres favoreixedors, quant aixó no siga necessari, donarem vuyt planas de foli eti.

A mes millorarem la part d' impressió, y pera atèndrer á varios suscriptors industrials, obrirem una secció de *Casas recomanadas* que será de preferent utilitat pe 'ls senyors abonats protectors.

Aquets tindrán dret á dos exemplars de cada número de Lo TEATRO CATALÁ, á que 's publiquin noves que 'ls convinga mentres no desdigan de 'l setmanari, y á obtenir rebaxa en los preus de 'ls anuncis particulars. Pera ser abonats protectors bastará satisfer una pesseta cada mes.

Tals innovacions y reformas, que han sigut aceptadas ja pe 'ls senyors accionistas suscrits fins ara á la Societat propietaria de Lo TEATRO CATALÁ, 's completarán ab las demés que 's crega convenient; tot ab l' afany de contribuir á 'l foment de las nobles aspiracions de catalanisme y á que nostra publicació siga, no solament instructiva com desde un principi sino actualment de utilitat reconeguda, que dintre mes ó menos temps logri ferla indispensable.

Estrenos catalans

ROMEA. — *L' infern á casa*, comedia en tres actes y en prosa, composta per D. FREDERICH SOLER.

Molt s' ha discutit aquets dias entre 'ls aficinats á nostre teatre respecte á la última obra de 'l primer de nostres moderns autors. Y aqueixa discussió ha tingut lloch precisament per tractar-se d' un escriptor tan distingit com D. Frederich Soler. Sempre que s' estrena una obra seva es gran l' interés y l' ansia de trobarhi sols bellesas per part de sos admiradors y no es menos gran l' afany que altres espectadors tenen pera fer ressaltar tots los defectes.

L' argument de *L' infern á casa* va donar camp á aquets últims, durant la primera representació, per trobar molt tatable la nova comedia qual desenllás, segons tenim entés, no era prou acertat; pero com, en vista de l' efecte que va causar, l' autor l' ha corregit desde la funció segona, lo-grant que ara sigui natural y que l' obra acabi com deu acabar, resulta que 'ls decontents no debían tenir gayre rahó á l' desmeréixer fortament la comedia de 'l Sr. Soler, quant tan fácil li ha estat á aquest autor que ara agradi de debó.

¿Estaban, donchs, en lo cert los que trobaren dolenta la comedia, ó es que van jutjarla ab mas-sa lleujeresa?

Anemho á véuer.

Lo protagonista (*Evaristo*) es un home digne y enérgich: está casat ab *Julia* á qui estima entran-yablement: aquesta es de salut delicada: 'ls dos viuen ab sa filla *Clementina* y si no són felissos, es perque *D.ª Remey*, mare de *Julia*, que está en companyia de 'ls esposos, ab l' amor excessiu á la filla es causa de 'l malestar de tota la familia.

Evaristo té un germá (*Carlos*) que li aconsella que 's desprengui de la sogra; mes aquell que sab la naturalesa de sa esposa y que tolera lo viurer ab *D.ª Remey* pera que may se digués, si la treya y sa muller perdés la salut ó potser la vida que ell havia causat tan gran desgracia, no 's decideix, fiat en la energia de son caràcter.

Aquets personatjes y *D.ª Eugenia*, casada ab un militar íntim amic de *Evaristo* que sab perfectament las bellas prenas que atesora, són los que han servit á 'l Sr. Soler per combinar un argument ben trassat, fins á 'l punt de donar lloch á un primer acte plé de vritat y que excita molt l' interés y la curiositat per la hábil manera com se desarrolla.

La presencia de 'l delegat de 'l Gobernador que vé en busca de *Evaristo* y que obliga á aquet á anarse'n deixant tancada en son quarto á la atribulada esposa de 'l militar qu' havia vingut á explicar la desgracia que 'ls aterraba per haverse descubert una conspiració en que estaba ell compromés, es una situació naturalíssima y ben preparada, perque priva á 'l protagonista de desfer ab una explicació lo qu' ha de sostenir tot l' interés successiu. Y com aquesta situació vé després de variadas escenas en que 's dibuixan clarament los tipos de 'ls interlocutors principals y d' altres secundaris, com lo maliciós *Ramón* y 'l complacent y adulator *Sr. Soldevila*, tenim qu' aquest acte es magnífich, no haventhi en ell res, ó si acas poch, que criticar.

L' interés en lo segon acte no desmereix, si be trobem que hauria degut ésser la sogra qui entrés primer á 'l quarto ahont se troba amagada *D.ª Eugenia* en lloch de prenetrarhi primerament *Julia*. Aquesta, donat lo caràcter ab que l' autor la presenta, no pót acudir á 'l recurs de voler obrir la porta ab una clau qualsevol, sino que deuria confiar mes en la paraula de *Evaristo*, donada solemnement en lo primer acte a l' anar á 'l Govern Civil. *D.ª Remey*, que á tota costa y sospitant, vól esbriná 'l secret, está en caràcter, y descubrint ella á *Eugenia*, 's compendria millor lo disgust de *Julia* á l' trobarla amagada en lo quarto de 'l sen espós. En aquest cas seria de 'l tot inevitable 'l consegüent escándol que s' encarregaria prou de propalar la seva mare. L' acte estaria així totalment justificat.

De tots modos, hi ha en ell molt bonicas escenas, mantenintse sempre los limits de las conveniencias teatrals y arribant á un final que demostra la pericia de 'l autor.

La surtida de *Evaristo* y la seva intervenció amparant á *D.ª Eugenia*, es un de 'ls millors trossos d' aquest acte, que se sosté á la altura de 'l anterior.

En rigor l' enredo en ell acaba. Es, per consegüent, difícil que 'l tercer siga també interessant, necessitantse un gran talent y un cabal coneixement escénich pera lograr que no decaigui. Y 'l Sr. Soler alcanza aixó, valentse de la ingénua *Clementina* per medi de la que s' obté la verdadera y definitiva reconciliació de 'ls seus pares y la separació de la seva avia *D.ª Remey*, per convenciment íntim de tots de que ella havia portat l' infern á casa.

Aquest acte té també bonicas situacions y un desenllás lògich, perque es naturalíssim que la filla, á pesar de sos 14 anys, compregui millor que la mare qu' es l' avia la causa de 'l mal viurer de tots.

L' obra está escrita en prosa, y es escoltada ab gust, perque las escenas se succeheixen naturalment y perque en totas aquellas en que no hi ha lluyta de sentiments, domina la nota cómica de bon gust. Lo *Sr. Soldevila*, *D.ª Remey*, *Ramón*, la criada y de vegadas *Carlos*, són en aquest punt tipos excelents.

Lo precedent anàlisis de *L' infern á casa*, fruyt de nostra imparcial observació, denota á las claras que la darrera producció de D. Frederich Soler es una bonica comedia que ofereix novedat en sa forma y que no té semblansa, com algú pretén, ni ab *Sogra y nora*, ni ab *La parentela*.

Aqueixa gratuita suposició no pót ser filla de lleal parer ó de qui tingui á 'l Sr. Soler com á autor d' inventiva, cosa sabuda de tothom. Podrá ell haverse inspirat en alguna obra extrangera; podria ser, si no conequés las dos produccions qual semblansa se li atribueix, que hi hagués en la composta per ell algú punt paregut; pero no 's compren que, coneixentlas, no hagués tingut prou cuidado en evitarho, ja que li sobra talent per crear y trobar sempre recursos per la escena.

Digna d' aplauso es *L' infern á casa* per las qualitats descrites, y sa representació ho es també, perque 'l desempenyo es bó en conjunt y superior de vegadas per part de las Sras. Munné, Clemente, Parreño y Blanca y de 'ls Sr. Bonaplata, Soler, Capdevila y Goula. — P. de R.

NOVEDATS.—«La llanterna mágica» obra satírica, original de D. C. Gumá.

La nova obra de C. Gumá es graciosa, picant, intencionadíssima, animada, ben escrita y ab moltes escenas de tanta sal, que jo penso si l' autor va anar á escriure-la á Cardona. Comensa ab un preludi que la prepara bé. Hi ha un primer acte que ofeix quadros xistosos y de sátira fina y de bon gust, que van ser molt riguts y ben rebuts. Lo de las eleccions, lo de 'l laborator i lo de 'ls trastos do 'l passeig de Colón y las banderas en lo que la estatua de 'l marino se 'n va ab tots aguantant la capa, com també 'la de 'ls teatros y la sessió en l' acte segon, son bonichs y van agradar. Algún altre, no es tan acertat y en l' acte últim hauria tingut de precurar que la surtida de «Siviller y la Opinió pública» s' efectués en la sala de la sessió, collocant avans lo quadro curt que ve després y suprimint lo de 'l tiberi que s' va fer pesat.

Aixís la revista guanyaria bastant y l' entusiasme que deixa l' acte primer, e ntinuaria fins á la última escena de 'l segon.

En «La llanterna mágica» hi ha pasta cómica per moltes representacions y també per ferne ressenya humorística y fins ilustrada ab ninots, encara que no sigan de Nyapus.

Esperin, donchs, los lectors lo número vinent que si tinc humor, la escriuré per veurer si 'ls agradará tant com va complaure l' obra en lo teatro de 'l passeig de Gracia.

Avuy no 'm queda temps sino per dir que 'm sembla que donará entradas, que es sempre lo mes agradable per una empresa teatral.—EGO-VIDI.

CIRCO EQUESTRE.—«Joan Garí», pantomina arreglada per D. Fernando Guerra.

Que 'l senyor Alegría té gust en presentar espectacles, es sapigut de tothom; que 'l senyor Guerra sab combinar los assumptos de que s' encarrega, no ho dupta ningú; que 'ls dos hajin lograt aplauso merescut ab lo «Joan Garí» es natural y es molt cert.

Aquesta pantomina ha agradat, y á nosaltres nos agrada mes que á l' públich, perque s' tracta d' un fet històric de Catalunya, cosa mes bona de que tothom la sapiga que no pas lo mérit de 'ls salts y equilibris, que no ensenyan res de profit á 'ls espectadors.

Aquí 'ls concurrents contemplan un espectacle mes agradable, y per 'xó es d' aplaudir la conducta de la empresa á 'l presentar las pantominas ab que dona importancia á las funcions.

«Joan Garí» es presentada ab la deguda propietat y 'ls artistas la executan á 'l pel, com se sol dir.

Es un estreno catalá que estem segurs donará á 'l senyor Alegría molt bonas entradas, per lo que felicitem á n' ell, á l' autor y á la companyia que l' representa.

D' HEINE

Quant veig dolsas y tranquilas
que 'm contemplan las pupilas,
se mitiga ma aflicció:
quant sense temors ni agravie
tos llabis dons' a mos llabis
desapareix mon doló.

Quant lo meu cap ne reposa
demunt de 'l teu pit de rosa,
csecolto lo cel baixar;
mes quant lo teu llabi ab mimo,
ab passió exclama... «t' estimo»;
llavors me poso á plorar.

AMADEO.

Revista teatral

ROMEA.—Després de «L' infern á casa» n' ha fet s mes de nou. Ha reproduhit «L' esclau» y ha donat

algunes representacions mes de 'l saynete «¡¡Qui... compra... maduixas!!» que ara té molt éxit, perque la execució acertadíssima que alcanza permet apreciar tot los xistes de l' obra y la gracia y sal de sas animadas escenas, no haventni actualment cap que s' fassi pesada. Las Sras. Parreño y Guerra son d

ELDORADO.—«La ezarina» sarsuela en un acte, lletra de D. Joseph Estremera, música de 'l Mtre. Chapí.

Entre las varias obretas novas que anancia la empresa de 'l colisseu de 'l carrer de Vergara, figura «L' ezarina», estrenada fa pochos dias.

La nova producció e d' aquellas que s' portan l' éxit, puig tant lo poeta com lo músich han acertat sos respectius treballs, logrant que la representació resulti, no ja sols agradable, sino delectosa.

La nova sarsuela figura passar á Russia en lo sigle XVIII y té una trama cómica ben desenvolupada en vers bastant rublert de xistes, haventhi situacions musicals posadas sense esforços, de las que 'l mestre Chapí ha tret bon partit, escrivint música apropiada que dona altra proba de sa inspiració é intel·ligencia.

Entre las pessas hi ha un coro d' aldeanas molt bonich, un quarteto importantíssim y algún altre fragment de brillant composició, que obtingneren generals y justos aplausos y que donan ocasions de lluhiment á las senyoretas Cubas y Las Heras y á 'ls senyors Palmada, Sanjuan y Lassantas que interpretan bé 'ls seus papers.

Lo director senyor Cotó, la orquesta y 'l coro, també compleixen com á bons.

«El gran capitan» 'ls va presentar uns comptes que no ha cobrat, havent protestat lo publich la lletra y casi també la música.

NOVEDATS.—«La Dolores», drama en tres actes y en vers castellá, de D. JOSEPH FELIU y CODINA.

L' ilustre publicista, l' inspirat poeta, l' atildat escriptor senyor Feliu y Codina, domina tant bé l' armoniosa llengua de Cervantes y Garcilaso, com l' expressiva parla de Pare Serafi y de 'l rector de Vallfogona. Per aixó ha produhit en abduas llenguas creacions valiosíssimas, no sent de las de menos valor la derrera estrenada. Tot ho té «La Dolores», tot quan es precis en una obra dramática, senzillesa de pensament, argumentació tan natural com lògicament tramada, tipos ben contranejats, escenas destrament portadas, llenguatge propi y correcte, versificació fácil, efectes naturals; y si á tot aixó s' hi afegeix un fi moral altament simpàtic, se compendrà lo perqué de un éxit tan franch y satisfactori com lo que ha obtingut la derrera obra castellana de 'l Sr. Feliu y Codina.

Val á dir que la companyia de Novedats hi treballa ab verdader amore. Tant las Sras. Mena y Huertas, com los senyors Simó, Parreño, Esteve, Pigran, Oliva y Virgili, declaman y caracterisan perfectament sos respectius papers.

Sentim que la índole de nostra publicació no 'ns permet ser molt extensos ab un' obra castellana; mes no per aixó podem deixar de rendir lo merescut tribut á 'l talent de 'l Sr. Feliu y Codina y á la inteligencia de la companyia de Novedats.

LICEO.—«El Vascello Fantasma».—D' una coneguda llegenda holandesa va tréurer Wagner los elements per compóndrer l' ópera que ab lo titol de «L' Holandés volant» ó «El Vascello Fantasma» va posarse en escena dimecres passat en nostre gran teatro.

No s' decideix encara franco y descaradament á favor de la reforma, com ho feu mes tart ab los «Mestres cantors» y encara que protestant de cor, sofreix lojou de la corrent, y entre duptes é indicions tan prompte s' eleva á las mes altas regions de 'l art portat per las alas de son geni gegantí, com cau en los profonds y estérils abims de 'l oscurantisme italiá.

La cópula de dos elements tan heterogéneos no podia engendrar mes qu' un producte monstruós en que 's trobessin barrejats las virile y enérgicas perfeccions de 'l pare y ab las amaneradas y sossas debilitats de la mare.

Y aixís es lo «Vascello»: un producte hibrit y sense conseqüències, ja gran com lo coral y la tempestat de 'l últim acte y 'l coro de filosas de 'l segón, ja mesquí y petit com la majoria d' «allegros» ab que finalisan los duos y las «fermatas» inactivadas que en aquell temps medraban á despit de 'l bon gust musical.

Lo Mtre. Mugnone l' ha concertat ab esmero y puleritut, logrant aquella unitat de conjunt en la orquesta tan difícil de trobar y á la qual estem poch acostumats. Los coros van anar lo primer díes insegurs y sense color. Lo coro de donas que seguix á la balada de «Senta,.....» fusellable y lo coral de la tempestat de 'l últim acte massa tempestuós.... ¡Qué Deu 'ls hi tingui en compte tals malifetas als senyors de 'l coro, sobre tot á aquell tenor de veu tremolosa que pareix un cabridet (ey.. per la veu.)

La senyoreta Arkel, encarregada de 'l paper de Senta, va ser l' heroina de la nit. La típica balada de 'l acte segón «¡Ohé, Ohé!...» la diguè d' una manera magistral, logrant justíssims aplausos de la concurrència qu' omplia 'l teatro. Lo duo ab lo tenor y 'l de barítono va cantarlos també admirablement. Un aplauso á tan distingida artista.

Lo senyor Blanxart que debutaba ab la part de protagonista, 's mostrá com sempre l' artista estudiós y detallista que treu partit de tot, fins d' aquestos papers com lo de «Molands» que no encaixan ni s' ajustan á sas facultats vocals y que lográ fer surar gracias á 'l seu talent artístich y á 'l cuidado y esmero qu' hi posá á 'l cantar. La tessitura de barítono en aquesta ópera resulta massa baixa, á certas veus y per conseqüència moltes frases se perden ofegadas per l' orquesta.

Sentí aplausos en varios fragments de la obra.

Lo senyor David «Da'ando», molt bé. Digué admirablement lo paper de «capitán» y carectirisá 'l tipo d' una manera acabada.

Lo senyor Colli no feu mes que passar y ab prou feynas. La Srta. Juliá y lo senyor Oliver, bé.

La segona representació va ser mes acertada encara que la primera, fins pe 'ls coros.—BEN.

Secció de 'l Graciós

Unas senyoras tenian móltas ganas d' anar á sentir á cert predicador de molta fama; y com que 'l dia en qüestió amenasaba pluja, encarregaren á 'l criat que si mentres eran á l' iglesia plovia, las anés á buscar ab los parayguas.

A 'l poch rato de ser á l' iglesia, comensá á plourer, y lo criat, obehint, va presentarse ab los parayguas á l' iglesia en lo precis moment en que 'l predicador, refrentse á la passió de N. S. J. C., deya:

—¿Qu' es lo que voleu? ¿qué busquéu?

—¡Busco á las senyoras, que 'ls hi porto 'ls parayguas!

—exclamá 'l criat.

En un tranvia:

—¡Hola, Gumersindo!

—No 'm diguis res: tinch un mal de caixa de mil demonis.

—No 'n fassis cas; aixó de 'l mal de caixa es un dolor passatjer.

—¡Psit! donchs calla. Si saben qu' es passatjer, potsé 'm cobrin per tots dos.

—Senyor Mariano, plou.

—¿Qué plou has dit? ¡Malvinatje!

—¡Ay ay? ¿Qué potser no té parayguas? Home, no 's espanti, ja n' hi deixaré un.

—¡Ca, home, ca! Es que 'm crema un dia de pluja.

—¿Li crema? Donchs á mi nó, ¿véu? A mi 'm mulla.

CANTARS

Dins ton cor, nena estimada,
vull enterrarhi un petó,
un petó que tu vas darme,
que no 'n vull ser guardador.

Vas darme un cabell, nineta,
y 'l duch sempre junt a 'l cor:
mirantlo, creix una esperansa;
tocantlo, viu mon amor.

Tot jugant foll d' estimarte
un dia 't vaig dar mon cor;
més tu, ingrata, divertinhi
l' has destrossat... ¡fins l' has mort!

Vull donarte un collaret
com simbol de mon amor,
y un anell qu' en lloch de pedras,
tinga sospirs y petons.

JOSEPH ROIG CORDOMI

HUMORADA

Trontxant de 'l caminal l' herba menuda,
fent via cap á 'l más,
me contares d' un jove que tenias
dintre ton cor grabat:
vas dirme que era hermós, que 'l seu bigoti
t' enamoraba tant;
que té un parlá mes dols que mel en brescas.
¡Déu ser molt dols parlar!

¡Oh, néta! tu no sabs lo que á 'l teu avi
li feres recordar:
vas remóurer d' un foch cendras que creya
ben apagadas ja.
Mes ¡ay! que l' alé ten vá revifarlo,
y com ans vól cremar.
¿Perqué, néta de 'l cor, á n' al pobre avi
li vares explicar?

J. ABRIL VIRGILI

Repertori de fora

Figueras 17 de Novembre

Molt senyor meu: Convalescent encara d' una malaltia quem ha obligat á fer campana durant algunas edicions de LO TEATRO CATALA per falta de l' humor que requereix, per fi torno á agafar la ploma péra contarli algunas novedats ocorregudas.

Ab verdadera alegría, donchs, dech dirli que, gracias á no sé quí, avuy los figuerachs poden distréurers' una miqueta, anant á sentir una companyia de sarsuela de que 'n forman part las primeras triples Sras. Rey y Español, lo tenor senyor Solá, 'l barítono senyor Cornadó y altres artistas no menos recomanables.

Lo repertori que 'ns ha donat á conéixer es de lo millor que conta 'l teatro espanyol en lo tocant á sarsuela, *El anillo de hierro*, *La Tempestat*, *Marina*, *El relámpago* y altrás aixís, han sigut posadas en escena y, per lo dir de 'l públich en general, lo desemenyo obtingut per cada una d' ellas no ha deixat que desitjar.

Per aquesta setmana està anunciat *El jurament* y l' estreno de *La caza del oso* que 'm penso que per aquí farà forrolla, puig algunes pessas musicals que 's coneixen d' aquesta última, han causat cada vegada qu' en públich s' han sentit, verda- der deliri. Espero, donchs, ab gust darlin' comp- te en ma correspondencia próxima.—A. F.

Caruña, 17 de Novembre

Molt senyor meu: Lo día 5 de 'l present comen- sá á treballar en aquet teatro Principal la com- panyia de D. Lluçia Rodrigo, que ofereix la par- ticularitat de estar composta en sa major part de artistes catalans y benvolguts de 'l públich barce- loní.

Vejis la mostra: son catalans, lo mestre direc- tor Subeyas-Bach, lo director d' escena Edgar- do Ferrer, los tenors Angioletti, Roura, Brotat y Casanyes, lo baix Merolles, la contralt Fábregas lo barítono, Ventura y la comprimaria Amat.

D' ells se pót dir que han deixat molt ben sen- tat lo nostre pabelló; puig junta ab la tiple La- borda, son los preferits de 'l públich gallego.

Lo mestre Subeyas ha donat probas de sòn va- ler y talent, dirigint las óperas *Faust*, *Favorita*, *Trovador*, *Ernani*, *Africana*, *Hugonots*, *Sonámbula* y *Lucía*. Igual gloria ha alcansat á 'l senyor Ferrer per la seva acertada direcció escénica, presentant las obras á 'l estil de 'ls grans teatros y com no están acostumats á veure 'ls públichs de provin- cia.

Seria cosa molt llarga si tingués que enumerar cada una de las obras en las quals se han distin- git nostres paisans, y si fes de sa execució una re- vista detallada; per lo tant, abrevio dihent que lo celebrat Merolles ha entusiasmats en *Faust* y *Hu- gonots*; Roura en lo raconto de 'ls *Hugonots* y An- gioletti en *Faust* y *Trovador*; lo mateix que 'l ba- rítono Ventura en totas quantas ha pres part.

De las demés parts, com ja he dit primerament mereix menció la tiple Laborda, artista de debó y que sens dupte figurará prompte en los cartells de 'ls primers teatros de 'l mon.

Fins á un altre día.—K.

Mataró 21 de Novembre.

Amich Director: Dissapte en "La Nueva Cons- tancia," funció de reglament ab comedia repetida, y ahí en lo teatro Principal se va representar la comedia molt coneguda y també molt aplaudida ja á la companyia de 'l Sr. Tutau, *Lo mal pare*.

Lo Sr. Borrás hi está magníficament; lo Sr. Fa- ges, bastant regular, lo Sr. Guardia un *Sistachs* á 'l pé: lo Pauhet (de 8 anys) bé, y las senyoras.. Deu n' hi dó: de 'ls altres no 'm parlo perque crech que 'l públich va fer bastante broma ab al- gún d' ells.

Hi ha en estudi *Isabel la Católica*. Allá veurem.—E. B.

Reus 21 de Novembre

Segueixen contantse per pleus las representa- cions de la popular sarsuela *El Rey que rabió*.

La empresa del *Fortuny* pot estar satisfeta de 'l públich, que sab correspondrerá 'ls sacrificis fets per presentarnos l' esmentada obra ab un uxo grandíós.

Los artistas y la orquesta són cada día més aplaudits, y 'ls millors números de música s' han fet ja populars en nostr. ciutat, puig la major part de pianos tocan lo *coro de doctors* y l' ária de segona tiple de 'l según acte.

Sens' dupte tenim *ràbia de rey* per bastants días.

Dimecres s' estrená *Las Campanadas* qu' ha alcansat gran éxit, distingintse las senyoras Ro- mero (que val un Perú) y 'ls senyors Constantí, Esteve, (qu. es un tenor cómic de bona fusta,) y 'l barítono senyor Grajales.

La companyia té en estudi algunes de las més aplaudidas obras de las últimament estrenadas en la *vila de l' ós*.

Respecte á la companyia bufa dirigida per la gent de més barra de la provincia, y de quina es primer actor L' ORELLUT, sols diré avuy que se- gueix conquistantse las *simpatias* de 'l públich, eclipsant las glorias del célebre *Noy de Tona*, bastant conegut en aquesta ciutat.—J. A.

Vilanova y Geltrú, 23 de Novembre.

Ha comensat en nostre teatro Principal una serie de beneficis.

La dama de las Camelias, fou l' obra preferida pera fer son benefici la aplaudida dama D.ª Espe- peransa Cufí.

La beneficiada, en la part de protagonista va estar molt bé, principalment en l' últim acte que va caussar molta impresió.

Lo primer actor D. Esteve Serradó també ce- lebrá son benefici ab *Los amantes de Teruel*, que obtingué molts aplausos y 's vegé obsequiat ab varios regalos, haventsen' també ofert algun á la senyora Cufí, á causa de no haver sigut possible pe 'l seu benefici.

Ademés s' han representat las comedias *Milita- res y paisanos*, *Una senyora sola* y *Sense argument*.

La execució de la primera va deixar que desit- jar per part d' alguns intérpretes. En lo paper de *Arturo* lo Sr. Llibre va surtir airossíssim.

A igual altura estigué en la comedia *Una se- nyora sola*, secundantlo molt bé la Sra. Cufí.

Lo juguet *Sense argument*, va tenir un conjunt bastant acceptable.

Dissapte y diumenge próxims, últimas funcions de la temporada á benefici de 'ls Srs. Borralleras y Llibre.—J. B.

Girona 24 de Novembre

Amich Director: Després de las festas y firas ha quedat aquesta ciutat com una vila encantada. Res se diu y res se fá: sols hi ha un xich de soroll á 'l Ajuntament entre nostres concellers, y prou.

També diuen que vários empresaris solicitan nostre teatro Principal pera portarnos ópera y sarsuela; pero jo miro la cosa fredament y ho crech casi impossible. En fi, lo que fuere sonará, com diu la gent de Castella, y cas de esser cert, ja tindré 'l gust de participarli tot quan sobre 'l particular ocorri.

Demá, acaban de dirme, arriba una de las com- panyias infantils de aixá, que pretén dar 8 ó 10 funcions en dit teatro Principal.—N. de S.

Reunions particulars

CUPIDO —Aquesta important Societat celebrà diumenge últim a la tarda una funció que fou sumament aplaudida. Va posarse en escena la bonica obra de 'n Piquet *Lo Port de Salvació*, y en sa interpretació, que resultà inmillorable tractantse de aficionats, hi prengueren part la senyoreta Virgili y 'ls senyors Virgili, Giménez, Más, Costa, Oller, Comellas y Planas. Enviem á tots nostres enhorabona.

ROGER DE FLOR —A benefici del director de aquesta de aquest Centre D. Joseph Costa, tingué lloch una funció que 's vegé molt concorreguda, (sobre tot la safata)

Se representaren las sarsueletas *Los baturros* y *Tío... yo na he sido!* en las que lo beneficiat junt ab las senyoretas Lucia, Martinez y senyora Goula, van esmerarse y 's vegeren aplaudits, acompanyantlos regularment los senyors Ariño, Vila, Casanovas, Fábregas y Munné.

També 's posá en escena la pessa *Contents y enganys*, que surtí bastant ajustadeta per part de la Sra. Goula, senyoreta Martinez y senyors Casanovas y Claramunt.

LA JUVENTUD —La sarsuela *I comici tronati* fon la obra que s' escullí pera l' últim diumenge.

Sa interpretació signé acertada y en ella 's distingiren notablement la senyoreta Romeu y los senyors Balmanya, Banquells y Viñyas, que cantaren molt afinats, especialment los des primers.

VIRIATO. —Devant de numerosa y escullida concurrència, diumenge a la tarda se posaren en escena las obras *Latorre de 'ls misteris* y *Aprabados y suspensos* que sigueren regularment despenyadas pe 'ls socis aficionats d' aquesta novella y ja distingida societat.

WAX-VESTAS —En lo favoregut local de 'l carrer de Caspe, aquesta elegant societat estrená l' últim diumenge un drama en un acte, de 'l jove escriptor D. Joseph Labastida titulat *Criminal y acusador*, que signé escoltat ab gust per la concurrència y aplaudit ab entussiasme en algunas escenas y al final, puig la obreta está hábilment composta y demostra en son jove autor lo molt que promet.

La versificació resulta excelent y abunda en passatjes y escenas de gran efecte.

La senyora Tormo, senyoreta Nobas y 'ls senyors Serrahima, March, Labastida, (Pau) y Olaso estudiaren ab carinyo sos respectius papers.

Rebi nostra enhorabona 'l senyor Pepe.

Aconsallem á la direcció que pensi qui hi ha obras catalanas. —J. A.

ESQUERRA DE L' ENSANXE. —Molt bona interpretació va donarse l' últim diumenge, á 'l drama *Lo Pubill* y á la pessa *Als peus de castel* prenenthi part las Srtas. Artigas, Forcada y Mercader, junt ab los Srs. Palandarias, Solá, Mercader (L), García, Mercader (F), Barberan, Roig, Sanchez y Roger.

En quant á lo senyor García, superior.

Caballos muertos, cap.

¡Are 'm pensaba que feya la revista de 'ls toros!... —A. R.

TÍVOLI (Gracia). —Ab molta concurrència diumenge passat va representarse 'l drama *La venganza*, dirigit per lo Sr. Jener que hi estigué bastant bé Los d'emes, ... mitj en plata y mitj en quartos; pero hi havia algunas parts molt flacas: no obstant, tenim de dir que hi van haver molts aplausos.

CIRCOL DE PROPIETARIS (Gracia). —Lo diumenge representaren la comedia *Arte y corazón* y las sarsuelas *Juanito Tenorio* y *El último figurín*, quals obretas, van ténirla execució, com d' costum, bona, distinjinshi en totas la Sra. Castillo (A) y 'l senyor Balmanya. Rebi dit senyor nostre aplauso, puig que per causa d' una repentina indisposició de 'l senyor Montaner, tingué de encarregar-se de 'l perssonatge mes important de la primera y va surtirne molt ayros en tot y no ser de 'l seu carácter. En quan a 'la preciat actor senyor Muntaner, desitjariam que no fos ré sa malaltia. —R. M.

Saló de descans

Avuy repartim las cubiertas de la comedia «La mitja taronja.»

Ahi diumenge devia tindre lloch en lo Centre «Ausias March» la celebració de 'l primer aniversari de sa fundació, posante en escena la pessa «Indicis» y las sarsuelas «Chateau Margaux» y «Setse jutges», finalisant la funció ab un ball de societat.

En Romea ja han comensat las funcions de benefici: Aquesta temporada tindrán lloch en divendres, A 'l de 'l Sr. Soler (D. Iscle) já celebrat ha seguit 'l de la distingida y aplaudida primera actriu D.ª Carme Parreño de Ferrer, posantse en escena 'l drama «La hermana del carretero» y la sarsueta catalana «Dos millions.»

La Direcció interina de la Societat que 's contitueix per comensar en Desembre sas oporacions periodísticas referents á aquet setmanari, ha resolt que 'l número próxim continga ja las innovacions y reformas projectadas, sent dit número extraordinari y sense augment de preu.

En ell se publicará 'l fallo de 'l Jurat de 'l Certamen festiu literari y s' anunciará 'l lloch, dia y hora en que 's celebrará la sessió per entregá 'ls premis.

Administració de **LO TEATRO CATALÁ**, Diputació, 125, 2.ª 3.^a

Sucursal pera cartas y avisos, en l' Arxiu lirich-dramátich de D. Joan Gelabert, (Unió,

5, 3.ª 2.ª)

PREUS D' ANUNCIS

Per cada mitja plana 5 pesetas

" " quart " 3 "

" " sext " 2 "

" " octau " 1'50 "

" " dotzé " 1 "

En la última plana, 20 per cent sobre aquesta tarifa

Oficina: S. Rafael, 257 — Barcelona

CAVILACIONS

LOGOGRIFO QUADRAT

- 1 2 3 4 5—Marino.
1 2 3 5 4—Joya.
1 4 1 2 3—Lo que veus.
1 4 5 5 4—Per tu, si no ho endavinas.

MR. EUGON

XARADAS

La *dos quarta*, qn' es molt rica
y á més es guapa també,
está ufána perque té
en lo front *dos hu* bonica.
—Quant vivia á Portugal
—deya ella tota estufada)
tots me feyan barretada
y 'm deyan *tersa total*.

J. GUASCH.

La *primera* y la *segona*
totas juntas me las menjo
y encar que la *dos doblada*
m' ho privi. yo m' hi atreveixo

La primera no m' espanta
mon *total* la causa es pensa
de la desgracia de tots
A mon *tot*, donchs, maleheixo.

TRENCA CLOSCAS

D. LLEÓ CUBA ETGÉ

SANS

Formar ab aquestas lletres lo nom d' un poble catalá.

A. XALABARDER.

INTRINGULIS

Buscar un nom que 'ssent l' apellido d' un poeta y anantli
treient de una á una las lletres de 'l darrera, dongui 'ls se-
güents resultats: 1.ª, vegetal; 2.ª, número; 3.ª, nota musi-
cal, y 4.ª, consonant.

BENET RUJACA.

SOLUCIONS Á LAS CAVILACIONS DEL NÚMERO 102

Xarada: ALDEANA.

L' han endevinat los Srs. Cintet Barrera, Nitram Sam,
J. G. Serárez, Joseph Escachs, Llop Gros, Matias H. y B. Ru-
jaca. A tots menos á 'l últim correspón lo premi que poden
recullir en l' Administració.

A 'ls que envihin endevinadas las d' avuy y las de 'l vinent
número se 'ls regalarán 2 invitacions de preferencia per 'l
sessió de distribució de premis de 'l Certámen festiu literar

CORRESPONDENCIA

M. Montesinos: s' ha d' arreglar.—Amadeo: no estem
renyits.—Un coleccionista: será fet aviat lo tiratje.—Viriato:
gracias.—B. R. Roca: ja 'n publicarem.—J. Ventura: rebut 6
pessetas.

Carme, 33

Máquinas de cusir, máquinas de fermitja

SANTASUSANA

Aparatos para pendrer dutxas

Carme, 33

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller pera adobar tota classe de máquinas.—Se ven á pllassos y al comptat

CARRER DE 'L CARME NUMERO 33.—BARCELONA

LLUNAS ASSOCIADAS PERA MIRALLS,

DE

ORTEGA Y BADIA

Depósit de Cristalls, Baldosas, Baldosetas) etc., etc.

TELÉFONO NÚM. 1397

Carrer de la Compesa de Sobradiel, número 3

BARCELONA

ARXIU Y COPISTERIA

Francisco Pérez Pol

Carrer de Roig, núm. 24, entressuelo

FABRICA DE MAQUINAS

de totas classes pera fer mitja

* **NARCIS DOMENECH** *

Gran-Via, 211, cantonada á Montaner

BARCELONA

S' ADOBAN TOTA CLASSE DE MAQUINAS

Se prenen encárrechs, per tota classe de treballs de punt
d' agulla y de má

JOAN AYNÉ

Magatzem de Música, Pianos é Instruments

Fernando VII, 53.—BARCELONA

Partitura completa de "Garin" per' cant y piano